

Bohoslužby v Zábřehu 1.ledna 2015

Lk 2, 16-21

Milé sestry, milí bratři, je to osmý den, co se Ježíš narodil. Vlastně teprve nyní končí svátky, které Ježíšovo narození připomínají. Dle tradice osmý den po svém narození je Ježíš obřezán a oficiálně dostává své jméno. Tím celý příběh vrcholí. Když jej budeme pozorně číst, zjistíme, že od chvíle, kdy anděl Marii oznámil, že to dítě pojmenuje Ježíš, až do jeho obřízky to jméno vůbec nepadne. Andělům je jen řečeno, že se narodil Kristus Pán, jsou vedeni k jesličkám, kde leží děťátko. Není ale vůbec jmenováno, je jen obecně označeno. Až tedy při přijetí obřízky se jeho jméno stává veřejným. Je to velice symbolické. Ve chvíli, kdy se Ježíš stává součástí vyvoleného lidu, je konkrétně pojmenován. Tím pádem je mu dáno místo mezi ostatními dětmi Božího lidu. Stává se tak konkrétní i naše spása. Vždyť andělům bylo řečeno, že se narodil Spasitel, Kristus. To jsou tituly, které Ježíše budou doprovázet. Jsou to tituly, ke kterým ukazovala svědectví proroků. Všichni věděli, že přijde jednou Mesiáš, někdo, kdo bude Hospodinem vyvolený a povoláný k velikému dílu obnovy, k dílu spásy. Takže bylo zřejmé, že v tento čas se splnilo Boží zaslíbení. Přichází čas záchrany a spásy Božího lidu. Nicméně tato spása právě v Ježíši dostává konkrétní podobu.

Vlastně nad jménem Mesiáše asi proroci moc nepřemýšleli a patrně nad ním moc nepřemýšleli ani prostí lidé. Jak se bude jmenovat? A je to vůbec důležité? Vzor Mesiáše, král David, měl jméno, které znamenalo miláček. Byl to tedy někdo milý Bohu i lidem. Jinak vlastně nic zvláštního toto jméno neříkalo. Víc než jméno zaujaly jeho činy. Ty však s tím jménem souvisely. Vždyť David byl vybrán, Bůh si ho oblíbil, oblíbil si ho král Saul a mnoho dalších. Získal tak přízeň v Božích očích, proto Bůh byl s ním. Bůh provází toho, kdo je mu milý, koho si oblíbil. A tak bylo patrné, že Mesiáš bude Bohu milý. Ale jaké jméno konkrétně ponese? To nebylo na pořadu dne. Snad s výjimkou proroka Izaiáše, který těch jmen vysypal hned několik. Nejvýraznější z nich asi bylo Immanuel – Bůh je s námi. Jméno Božího pomazaného je tak zatím tajemstvím, které se odkryje Marii při Andělově návštěvě a stane zjevným osmý den po narození Páně.

Je fascinující jak úžasnou symboliku kolem Ježíše můžeme najít právě v souvislosti s osmým dnem. Jistě, den osmý jako den obřízky stanovil sám Hospodin. Proč ale den osmý? Je to den, kdy začíná nový týden, nový cyklus. Obřízka je první znamením smlouvy mezi Hospodinem a Abrahamem. Netýká se jen Izraele, protože spolu s Abrahamem je obřezán také Izmael. Obřízkou začíná pro Abrahama něco nového. Hospodin mění jeho původní jméno a mění

jméno i jeho ženy Sary. Dalo by se tedy říct, že právě obřízka se stává zlomem, kdy Boží zaslíbení dostává konkrétní podobu. Z Abrama se stává Abraham, ze Saraj Sára. Změny jsou to možná nepatrné, ale označují, že začíná něco nového. A tak osmý den dostává své jméno Ježíš, ale osmý den je později také dnem vzkříšení. A to také začíná něco nového. Osmý den, první den po sobotě, se naplňuje to, co v sobě nese Ježíšovo jméno. Naplňuje se Boží spása.

Je tedy více než symbolické, co znamená osmý den pro běh lidských dějin. Znamená nový počátek. Osmý den ukazuje ke Kristovu vzkříšení, ukazuje tak ke dni, kdy je poražena moc smrti, je překonán trest, který padl na lidské pokolení kvůli prvnímu hříchu. A tak už jako předvoj budoucího dění dostává osmý den po narození dostává Mesiáš své jméno. Je to jméno Ježíš. Bůh ho nevybral náhodou. Samozřejmě to není jméno ojedinělé. Ježíš je tak připojen ke skupině pozoruhodných svědků minulosti Božího lidu. Na prvním místě stojí Jozue. Převzal lid Hospodinův po Mojžíšovi a dovedl ho do zaslíbené země. A zase jsme u určité symboliky. Mojžíš je spojen se Zákonem, který mu byl dán na Sinaji. Avšak ani on sám nevstoupí do zaslíbené země, natož aby do ní uvedl svůj lid. Jakoby se již zde ukazovala role Zákona. Vybojuje nejedno vítězství, vyvede ze země otroctví, ukáže a pozve na cestu ke svobodě. Ale nedovede až do cíle. Nedokáže zajistit, aby lidé žili z víry. Do cíle dovede až ten, který má jméno Jozue. Na něm se také ukáže, co je ta síla, která lid vede. Nejsou to zbraně Izraelských bojovníků, je to síla Boží, která dává vítězství a dává naplnění zaslíbení.

Druhý významný nositel stejného jména jako Ježíš je Izaiáš. Je to pozoruhodný prorok, právě v něm se nachází mnoho odkazů k tomu, jaká bude cesta Božího Mesiáše. A opět v něm nacházíme i určitý symbol vysvobození a Božího díla. Izaiáš je prorok Božího soudu, ale také hlas Boží milosti. Ukazuje, jakou cestou přichází Božímu lidu vysvobození, nové vyjití z otroctví, nové vysvobození ze situace, do které lid padl svým hříchem. Stejně jako u Jozua, tak i zde se ono vysvobození děje rukou Boží, jednáním, které lid nedokáže ovlivnit. Není to z jeho zásluh, ale z Boží milosti, z Božího soucitu nad svým stvořením. I tento nositel jména podobného jako Ježíš tak ukazuje k tomu, co je možné v Ježíši jako spasiteli očekávat. On je připomenutím, že spása nepřijde z vlastního úsilí člověka, ale z Boží milosti a z toho, že člověk tuto milost přijme.

Jméno Ježíš ukazuje ke spáse přicházející shůry. Poměrně důležité je, že ve jménu Ježíšově je odkaz na Hospodina. Spása není záležitostí nějakého obecného boha, ale svázána se zcela konkrétním Bohem, kterého poznává Izraelský lid jako svého průvodce dějinami. Takže v Ježíši se neděje nic zásadně jiného, než to, k čemu Hospodinovo jednání ukazuje celá staletí.

Naše spása má konkrétní jméno a konkrétní podobu. To je ta úžasná věc, kterou si smíme uvědomit osmý den po Ježíšově narození a na prahu nové etapy našeho života. Nepohybujeme se jen v obecné rovině, nekroužíme v nekonečném kruhu hledání, ale nacházíme konkrétní

cestu naší spásy. Je spojena s Ježíšem z Nazareta, synem Josefa a Marie. Smíme vidět, jak se tato spása naplňuje v Ježíšově životě. A v něm poznáváme, že nestojí na lámání tajemství, ale stojí na vyznání víry, přiznání se k Bohu Hospodinu jako Pánu. Jméno Ježíš ukazuje k velikým postavám minulosti, které jsou svědky toho, že lidská svévole, přílišné spoléhání na své soudy vede k bujení hříchu, vede do otroctví. Jen spolehnutí na Boží milost, její vděčné přijetí vede k životu, vede do zaslíbené země.

V textu, který jsme dnes četli, stojí za pozornost ještě jedna zajímavost. Je zde odkaz k Ježíšově matce Marii. Už nějak automaticky jsme i zvykli, že přece zde máme popis Ježíšova narození, máme krásně rozvitý příběh cesty do Betléma i příběhy v chrámě, příběhy zjevení andělů a dalších zajímavých svědků. Nicméně ty příběhy nespady jen tak z nebe. Všem jim je společná jedna poznámka, vlastně takový Lukášův odkaz na jeho zdroj. Vše, co se stalo Marie zachovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom. Není zmínka o Josefovi, který byl také u všeho, co se dělo, ale je zmíněna Marie. Je možné, že Josef se nedožil chvíle Ježíšova oslavení a proto je takový důraz na svědectví Marie. Pro nás je tak její role dalším svědectvím významu Ježíšova jména a díla jeho spásy. Co se dělo na počátku příběhu Ježíše, nevypráví Ježíš svým učedníkům, ale nechá to zaznít z úst své matky až později. Učedníci se tak nejdříve setkali s Ježíšovým dílem, jeho působením a teprve později jim začalo všechno do sebe zapadat. Nevěděli od počátku vše, tak jako Marie. Když se to však mohli dozvědět, začalo jim vše dávat smysl. Bylo to pro ně svědectví, které je utvrdilo ve správnosti zvolené cesty. Jakoby se zde doplnilo práva to, co Ježíšovo jméno vyznává. Na cestě ke spáse nestačíme sami svými silami. Potřebujeme pomoc, která přichází zvenčí. Nestačí jen vlastní setkání s Ježíšem, ale je třeba i svědectví těch, kdo ho znají mnohem déle a jsou tak schopni nám dát poznat mnohem víc, než kolik poznáme my sami. Jen těžko kdo mohl provázet Ježíše déle než právě jeho matka Marie, která se tak stala součástí Božího díla.

Na samém počátku, ve chvíli, kdy se spása stává něčím konkrétním, tak smíme s vděčností přijmout, že toto dílo je nejen pro nás otevřené, je nejen velikou Boží milostí, ale je také nemyslitelné bez velikého zástupu svědků víry, je nemyslitelné bez společenství. Spása se týká jedince, Bůh mluví ke každému z nás, ale zároveň je nemožná bez propojení s dalšími Ježíšovými následovníky, bez těch, kdo ho znají a jsou tak svědky jeho působení ve svých životech i celém tomto světě. A tak smíme vidět, že každý z nás je potřebný na díle Božím. Toto dílo nestojí jen na pár vyvolených, stojí na těch, kterým Bůh dal srdce, aby v něm naslouchali, pozorovali, zachovávali, rozjímalí a v pravý čas také vydali své svědectví a posílili tak váhající kroky svých bližních, svých spoluúčedníků.

Pane Ježíši, ve tvém jménu nám byl zjeven nový počátek. Smíme tak být plni radosti nad tvým dílem, které nás vede na cestu za tebou. Dej, prosíme, ať na této cestě smíme poznávat, že nejsme sami, ale že nám dáváš společenství, ve kterém smíme jeden druhému sloužit, jeden od druhého být povzbuzen a společně oslavovat tvé jméno.

Nový rok 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Čtvrtek, 04 Červen 2015 10:53 -

Amen.